

Інтеграційні процеси в Південній Азії

Економічне співробітництво країн Південної Азії спрямоване, насамперед, на прискорення їх соціально-економічного прогресу, ліквідацію технічно-економічної відсталості. Тому співробітництво між цими країнами тільки починає набувати ознак інтеграції.

Важлива роль в інтеграційних процесах в Південній Азії належить **Асоціації регіонального співробітництва Південної Азії (СААРК)**. Вона була створена в 1985 році. До її складу входить 8 країн-членів: Афганістан (з 2007 року), Бангладеш, Бутан, Індія, Мальдіви, Непал, Пакистан, Шрі-Ланка. Штаб-квартира знаходиться в Катманду, Непал.

Мета діяльності:

- Прискорення економічного росту, соціального прогресу і культурного розвитку в регіоні.
- Сприяння активному співробітництву в економічній, соціальній, культурній і науково-технічній областях.
- Зміцнення співробітництва з країнами, що розвиваються.

Діяльність СААРК

Комплексна програма дій займає центральне місце в діяльності СААРК. Вона охоплює 12 галузей співробітництва: сільське господарство, комунікації, освіта і культура, охорона навколишнього середовища, охорона здоров'я і народонаселення, запобігання незаконного обороту наркотиків і зловживання наркотиками, розвиток сільських районів, наука і техніка, туризм, транспорт, участь у процесах розвитку.

Угода щодо преференційної торгівлі (The Agreement on SAARC Preferential Trading Arrangement (SAPTA)) була підписана ще 1993 р. (вступила в силу з 1995 р.). 6 січня 2004 р. на 12-му саміті країн-членів СААРК у Ісламабаді (Пакистан) було покладено початок переговорів щодо угоди про зону вільної торгівлі між Індією, Пакистаном, Непалом, Шрі Ланкою, Бангладешем, Бутаном та Мальдівами. Було підписано рамкову угоду про створення САФТА (South Asian Free Trade Area) з нульовими ставками мита на практично всю продукцію регіону до кінця 2016 р., що має бути досягнуто шляхом щорічного поступового зниження ставок мита. Для Непалу, Бутану, Бангладеш та Мальдівів передбачений додатковий 3-річний період на виконання даних вимог. Угода вступить в силу після ратифікації урядами усіх країн.

Еволюція СААРК

- Ініціатива формування Асоціації як структури, що мала б «сприяти взаємній довірі та порозумінню між державами Південної Азії», була сформульована урядом Бангладеш у 1980 році у формі робочого документа, де співпраця визначалася як «форум» або «асоціація», а до кола можливих сфер не було віднесено ні торгівлю, ні інвестиції, ні економіку.
- Статут СААРК був прийнятий у 1985 році. Він визначив завданнями організації сприяння добробуту народів регіону, прискорення економічного, соціального та культурного розвитку, зміцнення довіри серед південноазійських держав і сприяння співпраці в економічній, соціальній, культурній та науково-освітній сферах.
- У 1995 році СААРК ввела в дію Угоду про преференційну торгівлю САПТА.
- У 2006 році СААРК ввела в дію угоду про вільну торгівлю САФТА, що стала значним кроком у напрямі поглиблення інтеграції. САФТА передбачала скасування державами тарифних і нетарифних бар'єрів і введення режиму особливого сприяння для найменш розвинених держав (Бангладеш, Непалу, Бутану, Мальдів).
- У 2005–2010 рр. СААРК зробила крок до реалізації моделі відкритого регіоналізму, запросивши до членства Афганістан і надавши статус спостерігачів КНР, ЄС, Японії, США, Південній Кореї, Маврикію, Австралії та М'янмі.